

Τομέας Μεταφορών και Συγκοινωνιακής Υποδομής
Εθνικό Μετσόβιο Πολυτεχνείο

Παρατηρητήριο Αστικής Κινητικότητας Αθήνας ΕΜΠ

Ασφαλής, Πράσινη, Ευφυής και Αποδοτική
Κινητικότητα για όλους

Γιώργος Γιαννής, Καθηγητής ΕΜΠ

Επιστημονικοί Συνεργάτες:
Εύη Κολιού, Βιργινία Πετράκη, Στέλιος Πειθής

Δομή Παρουσίασης

1 Παρατηρητήριο Αστικής Κινητικότητας Αθήνας του ΕΜΠ

2 Στοιχεία κινητικότητας και οδικής ασφάλειας στην Αθήνα

3 Τα κύρια ζητήματα κινητικότητας και ασφάλειας στην Αθήνα

4 Στρατηγική δράσεων βιώσιμης αστικής κινητικότητας

Παρατηρητήριο Αστικής Κινητικότητας Αθήνας ΕΜΠ

Ασφαλής, Πράσινη, Ευφυής και Αποδοτική Κινητικότητα για Όλους

www.amob.ntua.gr

Παρατηρητήριο Αστικής Κινητικότητας Αθήνας του ΕΜΠ

- Ένα **Κέντρο Αριστείας στην Έρευνα και την Καινοτομία** για την Αστική Κινητικότητα, με παγκόσμια αναγνώριση
- Στο πλαίσιο του **Τομέα Μεταφορών και Συγκοινωνιακής Υποδομής** [κατάταξη: 41^ο στην Ευρώπη και 168^ο παγκοσμίως ([ShanghaiRanking](#), 2023)]
- της **Σχολής Πολιτικών Μηχανικών** [κατάταξη: 2^η στην Ευρώπη και 5^η παγκοσμίως ([ShanghaiRanking](#), 2023)]
- του **Εθνικού Μετσόβιου Πολυτεχνείου** [το αρχαιότερο (από το 1837) και πιο έγκριτο τεχνικό εκπαιδευτικό ίδρυμα της Ελλάδας]

44th NTUA

- [EduRank 2023](#): Ranked 195th (7%) in Europe and 494th (4%) Globally
- [QS 2023](#): Ranked 422nd (30%) Globally
- [Research.com](#): Ranked 44th Globally

2nd Civil Engineering

- [EduRank 2023](#): Ranked 11th in Europe and 31st Globally
- [Shanghai 2023](#): Ranked 2nd in Europe and 5th Globally
- [QS 2023](#): Ranked 21st in Europe and 69th Globally

4th Transportation

- [EduRank 2023](#): Ranked 4th in Europe and 26th Globally
- [Shanghai 2023](#): Ranked 41st in Europe and 168th Globally

2nd Road Safety

- [PubMed 2023](#): Ranked 4th in Europe and 45th Globally
- [AAP 2019](#): Ranked 2nd in Europe and 6th Globally

2nd

Prof. George Yannis

- [PubMed 2023](#): Ranked 2nd in Europe and 9th Globally
- [AAP 2019](#): Ranked 2nd in Europe and 3rd Globally

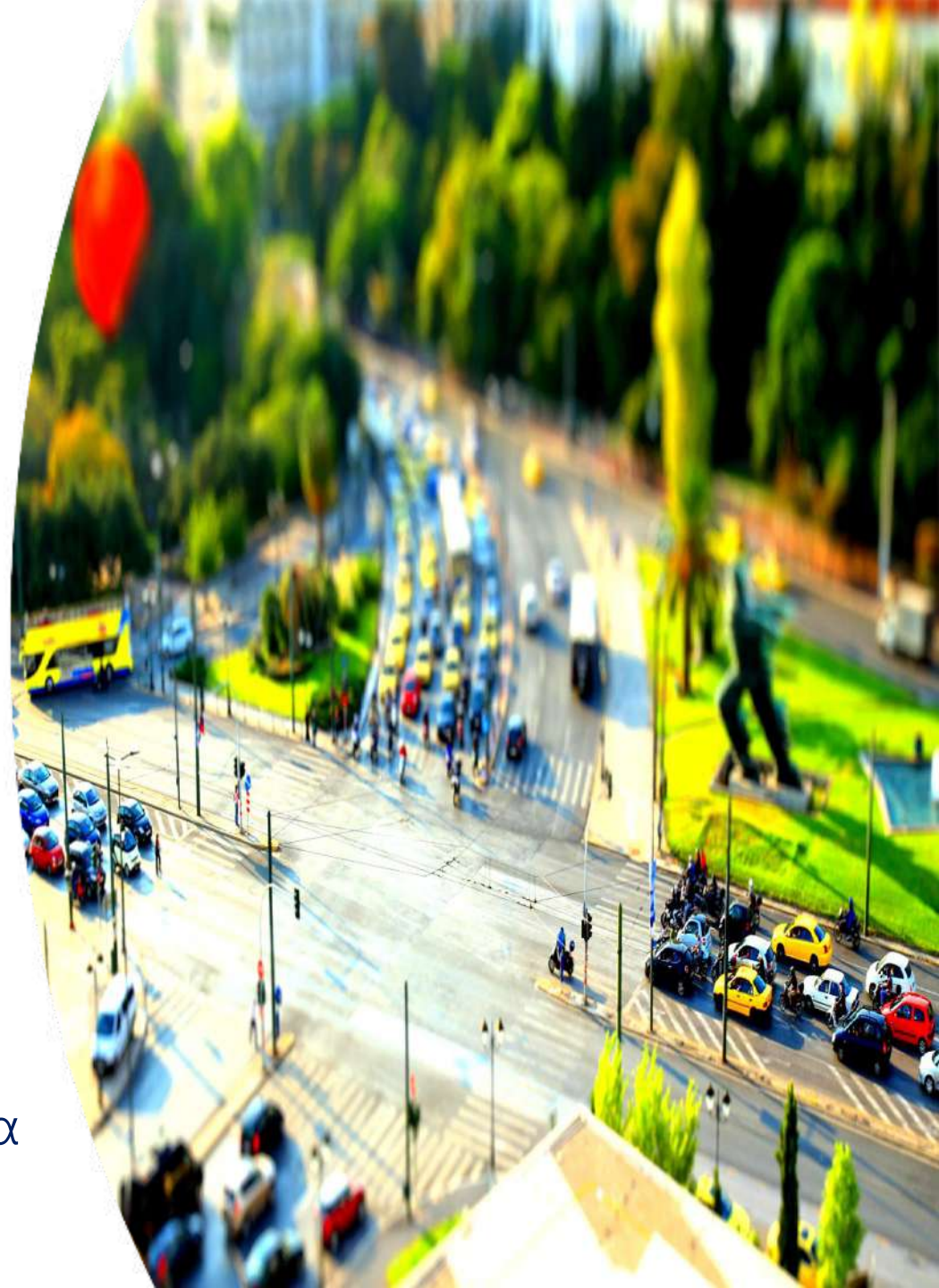

Αποστολή και Όραμα

*Ασφαλής, Πράσινη, Ευφυής και Αποδοτική
Κινητικότητα για Όλους*

Στόχος του Παρατηρητηρίου Αστικής Κινητικότητας Αθήνας του ΕΜΠ (www.amob.ntua.gr) είναι:

- Η συλλογή, επεξεργασία και ελεύθερη διάθεση σε όλους, **στατιστικών και αναλύσεων** σχετικά με την αστική κινητικότητα στην Αθήνα
- Η **επιστημονική υποστήριξη της λήψης αποφάσεων** βασισμένων σε δεδομένα και αναλύσεις για τις Δημόσιες Αρχές, τη Βιομηχανία και όλη την κοινωνία
- Η συνεισφορά στην εφαρμογή μιας σύγχρονης και **βιώσιμης πολιτικής αστικής κινητικότητας** στην Αθήνα

Η Επιστημονική Ομάδα

- Διεθνώς αναγνωρισμένοι Καθηγητές
- 10 Έμπειροι Συγκοινωνιολόγοι Μηχανικοί (6 PostDoc)
- 16 Συγκοινωνιολόγοι Μηχανικοί (10 Υπ. Διδάκτορες)
- 2 Μηχανικοί Πληροφοριακών Συστημάτων

Με υψηλή ειδίκευση στους τομείς:

- Κινητικότητα, οδική ασφάλεια, διαχείριση κυκλοφορίας
- Επιστήμη των δεδομένων και στατιστική ανάλυση
- Έξυπνα συστήματα μεταφοράς και αυτοματισμοί

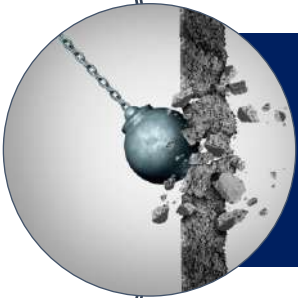

Βασικές Αρχές Έρευνας

Αριστεία

Προηγμένες και καινοτόμες τεχνολογικές λύσεις

Αντίκτυπος

Έρευνα με σημαντικό αντίκτυπο στην κοινωνία και την οικονομία

Εφαρμογή

Σύγχρονες δομές οργάνωσης και διαχείρισης

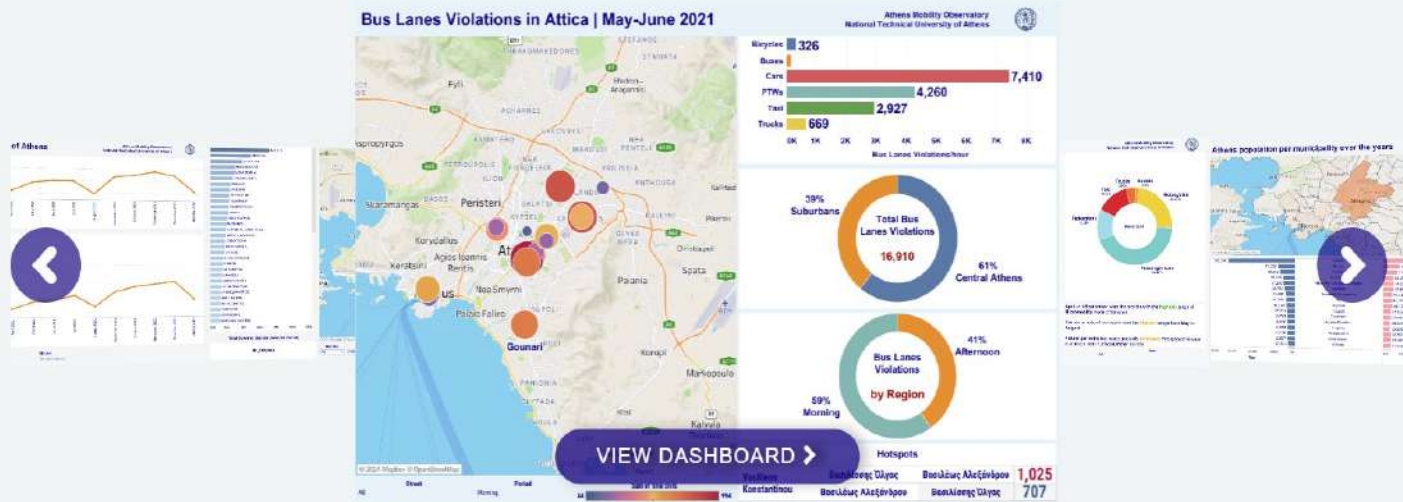

KEY FIGURES

DASHBOARDS

ANALYSES

MOBILITY PILLARS

Mobility

Public Transport

Traffic

Parking

Road Safety

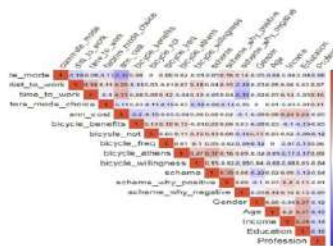
Environment

Infrastructure

Socio-Economics

November 11, 2024

Promoting Active Commuting in Athens, October 2024

October 30, 2024

ITF – Promoting the Uptake of Electric Vehicles, October 2024

October 16, 2024

ITF – Advancing Sustainable Mobility in Greece, September 2024

July 24, 2024

Factors Influencing Bus Lane Violations in Athens, July 2024

Οι Πυλώνες του Παρατηρητηρίου

Κινητικότητα

Μέσα Μαζικής
Μεταφοράς

Κυκλοφορία

Στάθμευση

Οδική Ασφάλεια

Περιβάλλον

Υποδομές

Κοινωνία
Οικονομία

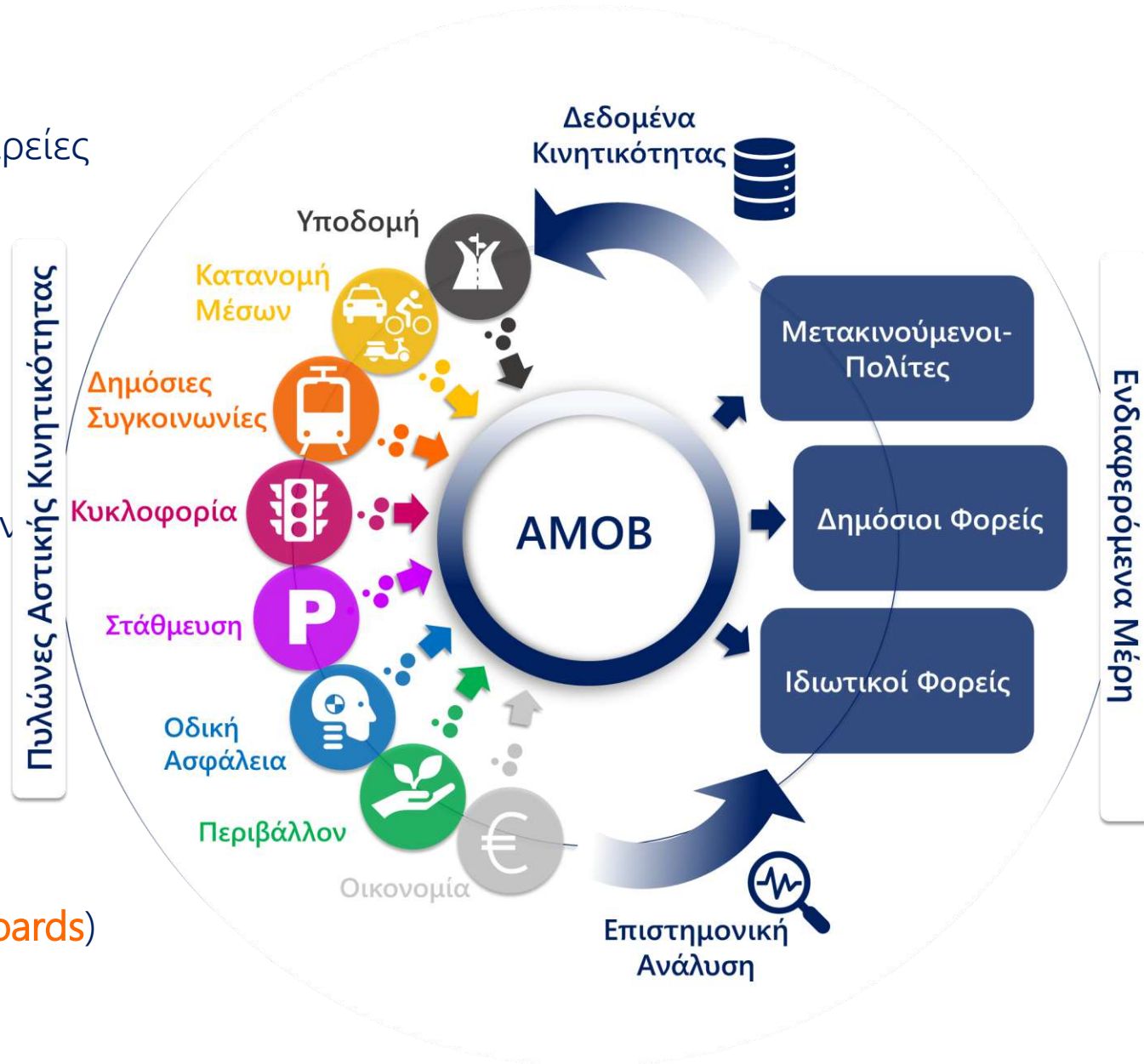
Πολύ-επίπεδο Λειτουργικό Πλαίσιο ΑΜΟΒ

Συγκέντρωση Δεδομένων Κινητικότητας

- Δεδομένα από στατιστικές υπηρεσίες, ιδιωτικές εταιρείες και δημόσιους φορείς
- Εξόρυξη δεδομένων ευρείας κλίμακας με χρήση ειδικών διεπαφών (API)

Επιστημονική Ανάλυση

- Επεξεργασία Δεδομένων
  - Προηγμένες μεθοδολογίες καθαρισμού δεδομένων
  - Υπολογισμός μεγεθών και δεικτών
- Εφαρμογή Μοντέλων
  - Περιγραφικά στατιστικά
  - Εφαρμογή στατιστικών μοντέλων
  - Αλγόριθμοι Μηχανικής Μάθησης
- Δημιουργία Δυναμικών Πινάκων (Interactive **Dashboards**)

Ενδεικτικές Πηγές Δεδομένων

Ελληνική Στατιστική Αρχή

Google Maps API

ΟΑΣΑ

OpenStreetMaps

ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΑΤΤΙΚΗΣ

Περιφέρεια Αττικής

Strava

STRAVA

ΔΗΜΟΣ ΑΘΗΝΑΙΩΝ

Δήμος Αθηναίων

ΕΜΠ - Μετρήσεις Πεδίου

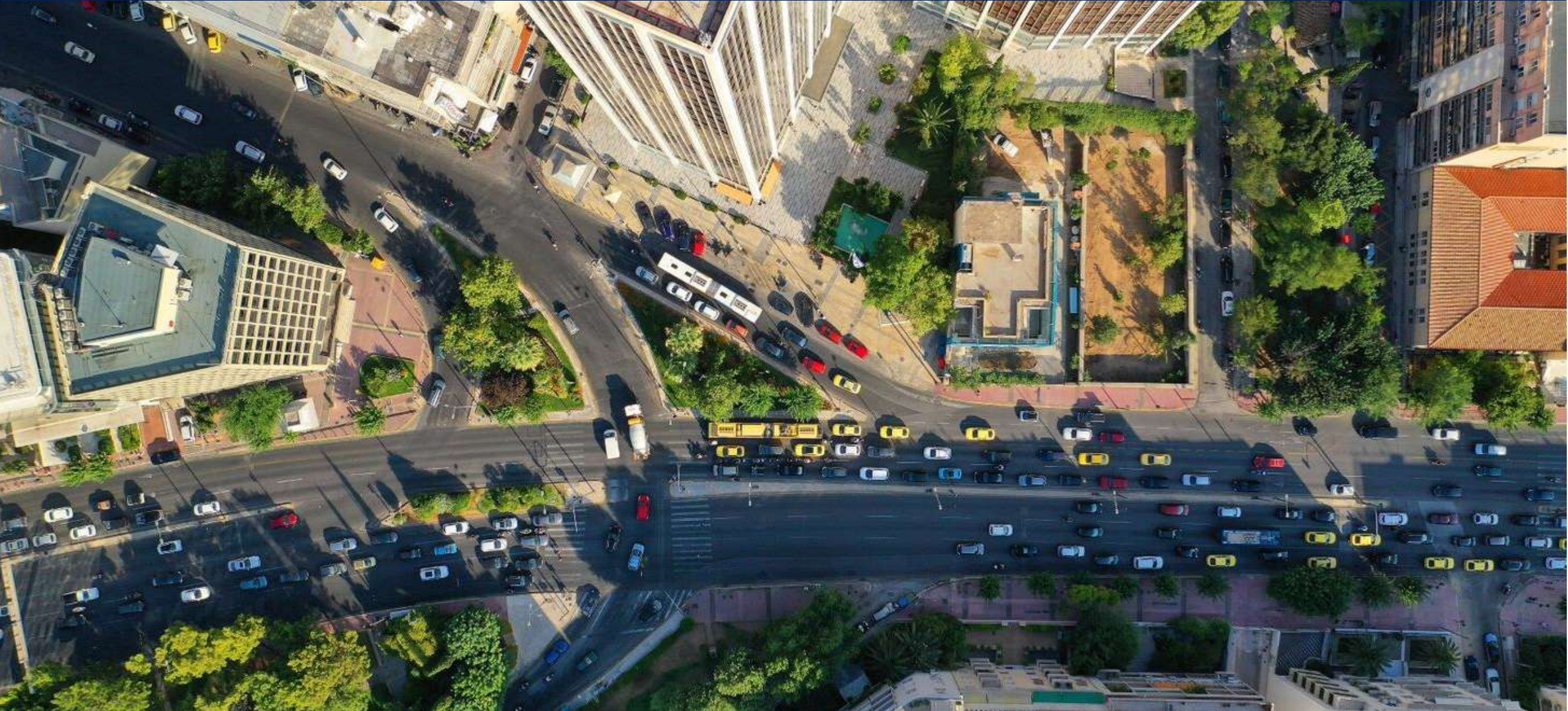

Σύνδεσμος Εισαγ. Αντιπρ. Αυτοκινήτων

Πάροχοι (Oseven, Citizen, Uber, ...)

Αναλύσεις Κινητικότητας και Οδικής Ασφάλειας στην Αθήνα

Μέση Ταχύτητα Κυκλοφορίας

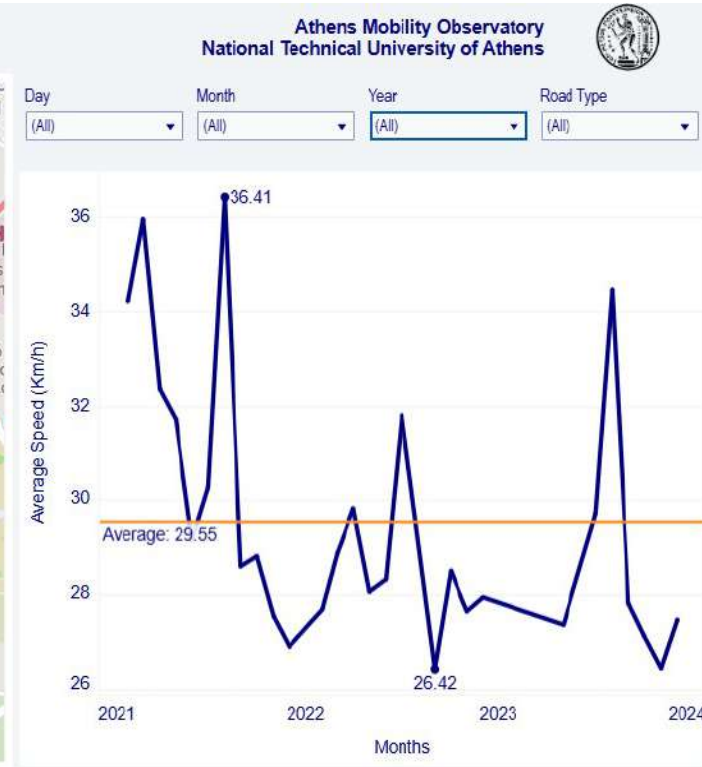
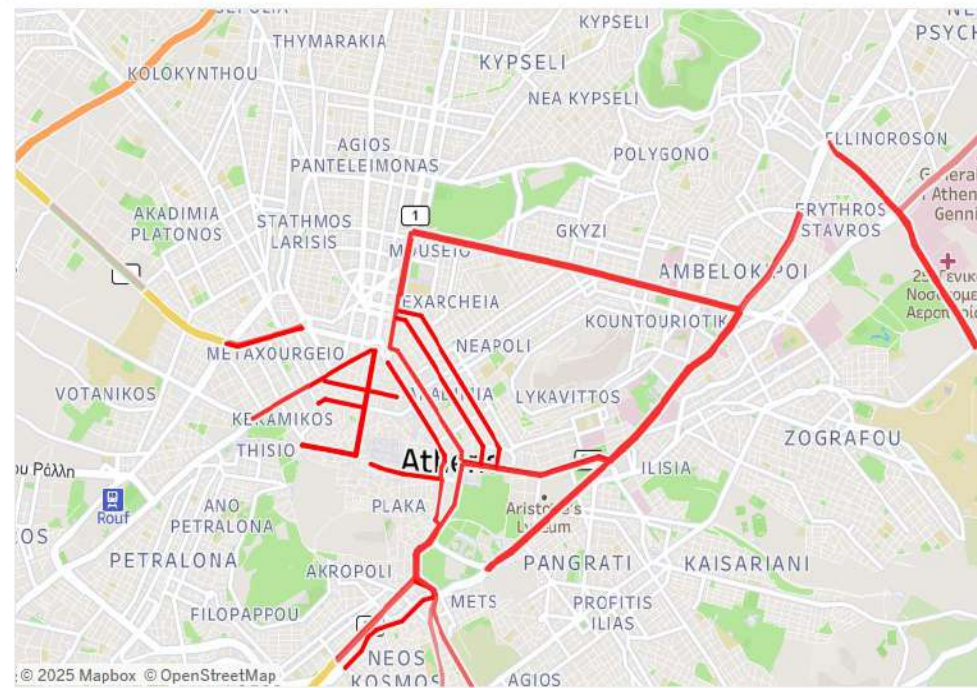
Μεταξύ των ετών 2021 - 2024 η μέση ταχύτητα κίνησης στην Αθήνα μειώθηκε:

▼ 11% κύριες οδούς

▼ 20% δευτερεύουσες οδούς

▼ 8% Κηφισός

Hourly Average Traffic Speed Trends in Athens

Κυκλοφοριακή Συμφόρηση

Ώρες Κυκλοφοριακής Αιχμής

8 π.μ. – 7 μ.μ.

Ημέρες με την υψηλότερη
κυκλοφοριακή συμφόρηση

Τετάρτη
Παρασκευή

Οι άξονες με την υψηλότερη
συμφόρηση (έως και 114%)

- Κεντρικοί οδικοί άξονες
- Άξονες εξόδου από το κέντρο της Αθήνας

Traffic Congestion Patterns | Central Athens

Athens Mobility Observatory
National Technical University of Athens

Peak hours by Day and Time

	Monday	Tuesday	Wednesday	Thursday	Friday	Saturday	Sunday
12 AM	3%	4%	8%	9%	10%	19%	25%
1 AM	0%	2%	4%	4%	5%	10%	17%
2 AM	0%	2%	2%	2%	2%	6%	5%
3 AM	0%	1%	2%	1%	2%	4%	1%
4 AM	0%	2%	2%	2%	3%	4%	2%
5 AM	2%	5%	6%	6%	6%	5%	3%
6 AM	13%	19%	19%	18%	19%	8%	3%
7 AM	38%	42%	42%	42%	42%	10%	5%
8 AM	62%	71%	71%	67%	67%	15%	7%
9 AM	73%	84%	88%	79%	82%	24%	10%
10 AM	72%	86%	86%	83%	84%	38%	17%
11 AM	80%	89%	90%	84%	92%	55%	29%
12 PM	85%	95%	97%	93%	105%	68%	35%
1 PM	84%	94%	93%	90%	104%	71%	37%
2 PM	86%	96%	94%	91%	106%	65%	34%
3 PM	89%	99%	100%	96%	106%	53%	25%
4 PM	84%	92%	96%	90%	101%	46%	23%
5 PM	80%	93%	93%	93%	101%	44%	29%
6 PM	74%	86%	89%	88%	90%	45%	37%
7 PM	55%	66%	73%	71%	74%	46%	40%
8 PM	39%	53%	53%	53%	64%	57%	41%
9 PM	28%	37%	40%	44%	54%	49%	28%
10 PM	14%	17%	21%	20%	31%	38%	18%
11 PM	9%	12%	12%	14%	22%	30%	8%

Quarter 2021

Average Traffic Congestion Index

(All)

10%

100%

Datasource: ΚΔΚ / data.gov.gr, Data Analysis: Amob NTUA

Σύνθεση Κυκλοφορίας σε Κεντρικούς Άξονες

25-35%

της κυκλοφορίας πραγματοποιείται από **δίκυκλα**

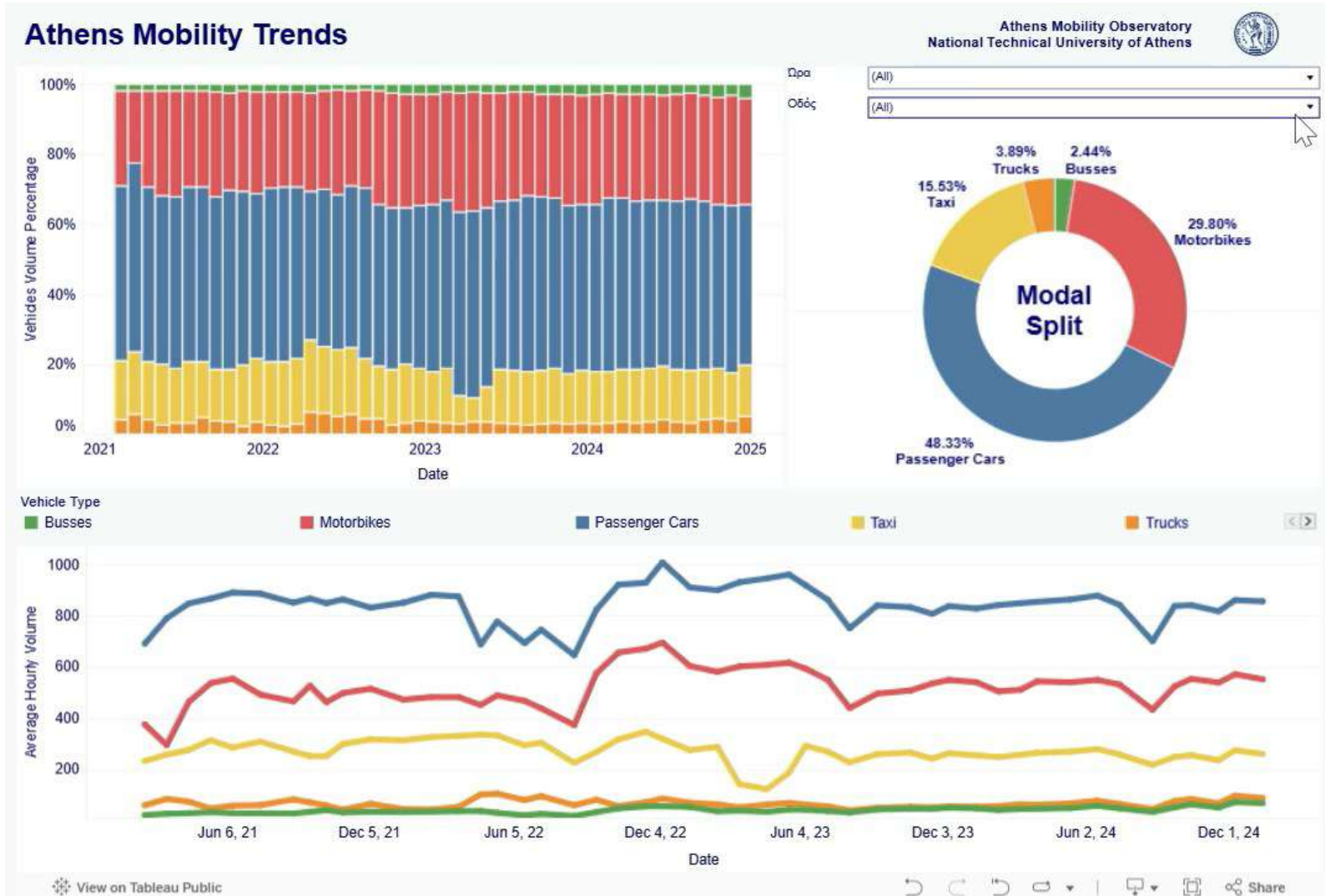

Τα λεωφορεία αποτελούν **<2%** της κυκλοφορίας

>55% της κυκλοφορίας συνολικά

>65% κατά την πρωινή αιχμή

αντιστοιχεί σε **ΙΧ και ταξί**

Μέσα Μαζικής Μεταφοράς – Μετρό

Μεταξύ 2022 και 2024 η **επιβατική κίνηση** στους σταθμούς της Αθήνας **αυξήθηκε:**

42%

στους κεντρικούς σταθμούς

36%

στους περιφερειακούς σταθμούς

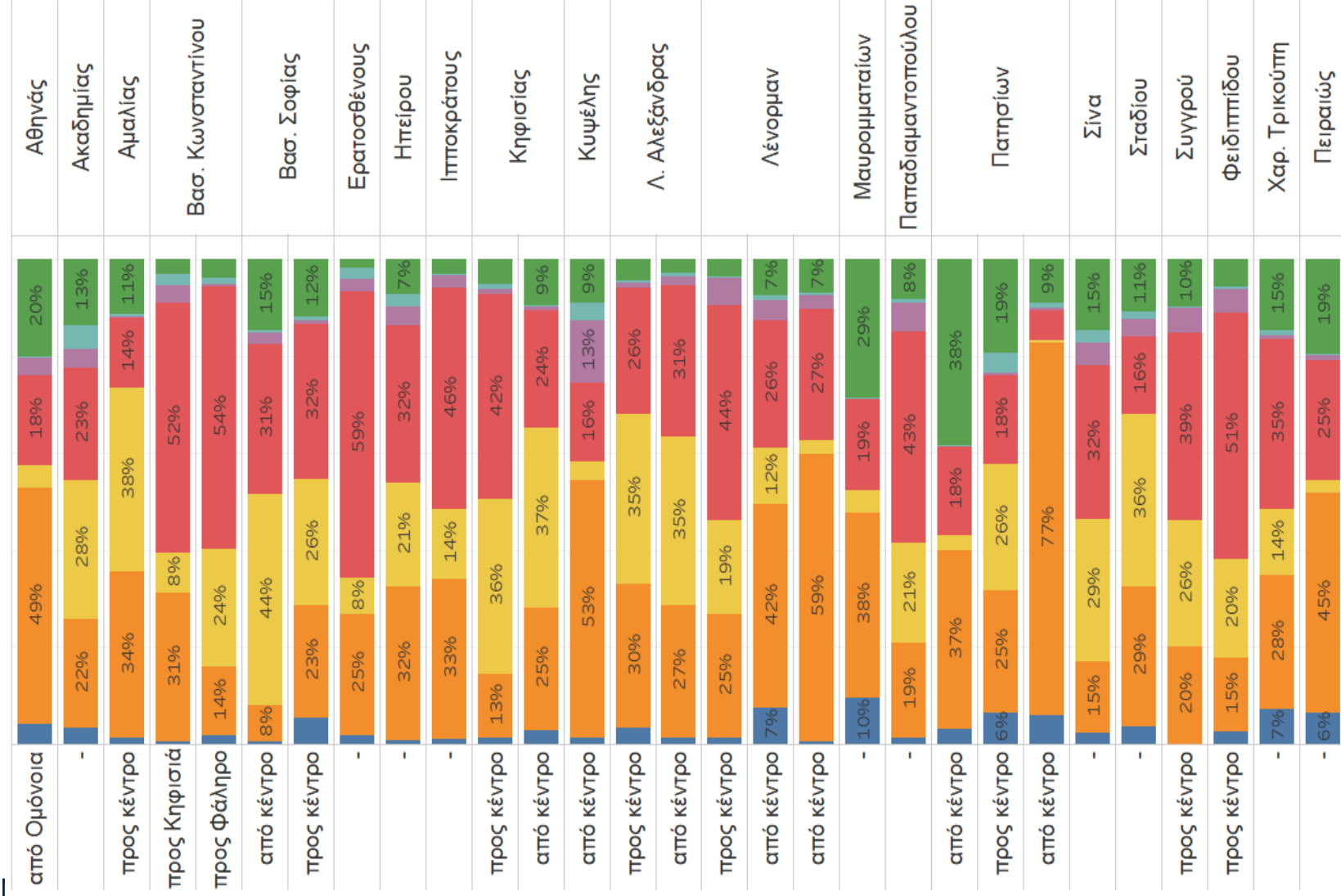

Παραβατικότητα στις Λεωφορειολωρίδες

μόλις το **5-15%** της κυκλοφορίας στις λεωφορειολωρίδες αντιστοιχεί σε λεωφορεία λόγω της παράνομης κυκλοφορίας και στάθμευσης ΙΧ, ταξί και μοτοσυκλετών

Όταν επιτηρούνται οι λεωφορειολωρίδες η μέση ταχύτητα των λεωφορείων αυξάνεται έως **50%** 1,5 περισσότερες διαδρομές

Νεκροί ανά Πληθυσμό στην Αττική

Υψηλότεροι Δείκτες Επικινδυνότητας

1ος Δήμος Βάρης-Βούλα-Βουλιαγμένης

2ος Δήμος Μαρκόπουλου

Υψηλότεροι Δείκτες Σοβαρότητας

1ος Δήμος Μάνδρας

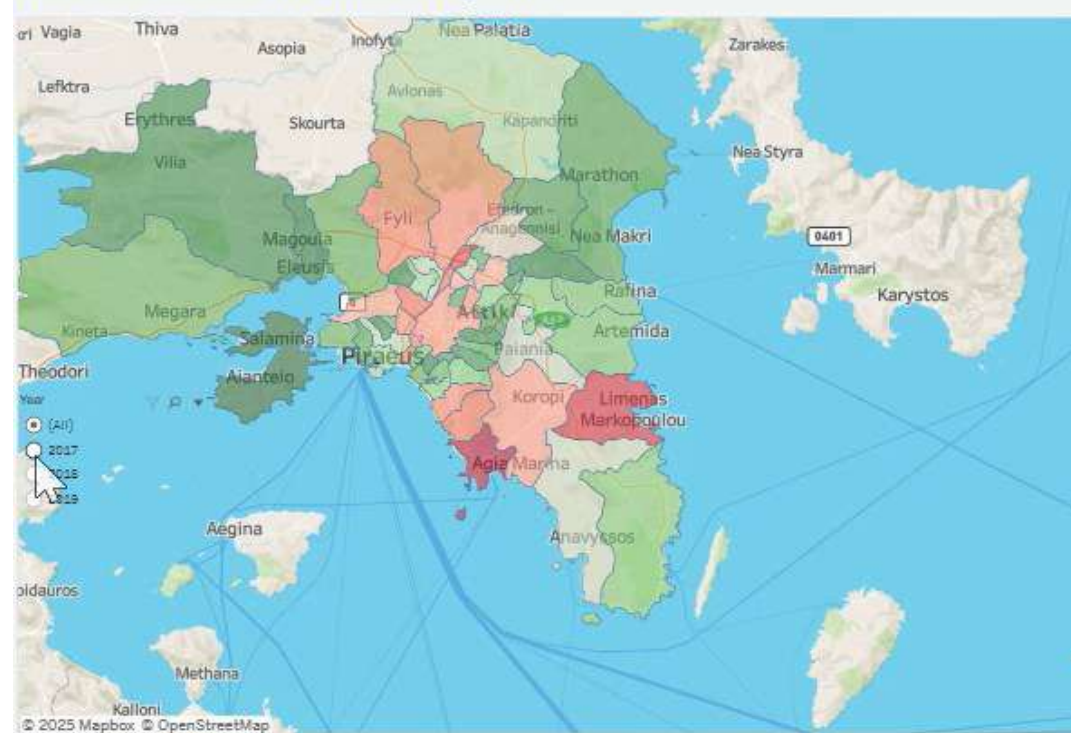
2ος Δήμος Ασπροπύργου

Τα τελευταία 13 έτη,

Μηδέν Νεκρούς είχε:

- Δήμος Βύρωνα, για 10 έτη
- Δήμος Πετρούπολης, για 6 έτη
- Δήμοι Γαλασίου & Αγ. Δημητρίου, για 4 έτη

Risk Indicator in Attica regions

Highest risk index recorded at the Municipality of Vari - Voula - Vouliagmeni with a rate of 2.9 crashes per 1000 residents from 2017 up until 2019

The **lowest risk** index is observed in the Municipality of Salamina with a rate of 0.3 crashes per 1000 residents

The Municipality of Athens ranks 13th with a risk index of 1.9 crashes per 1000 residents

Athens Mobility Observatory National Technical University of Athens

Date: 12/2021 | Source: Hellenic Statistical Authority | Data Analysis: NTUA

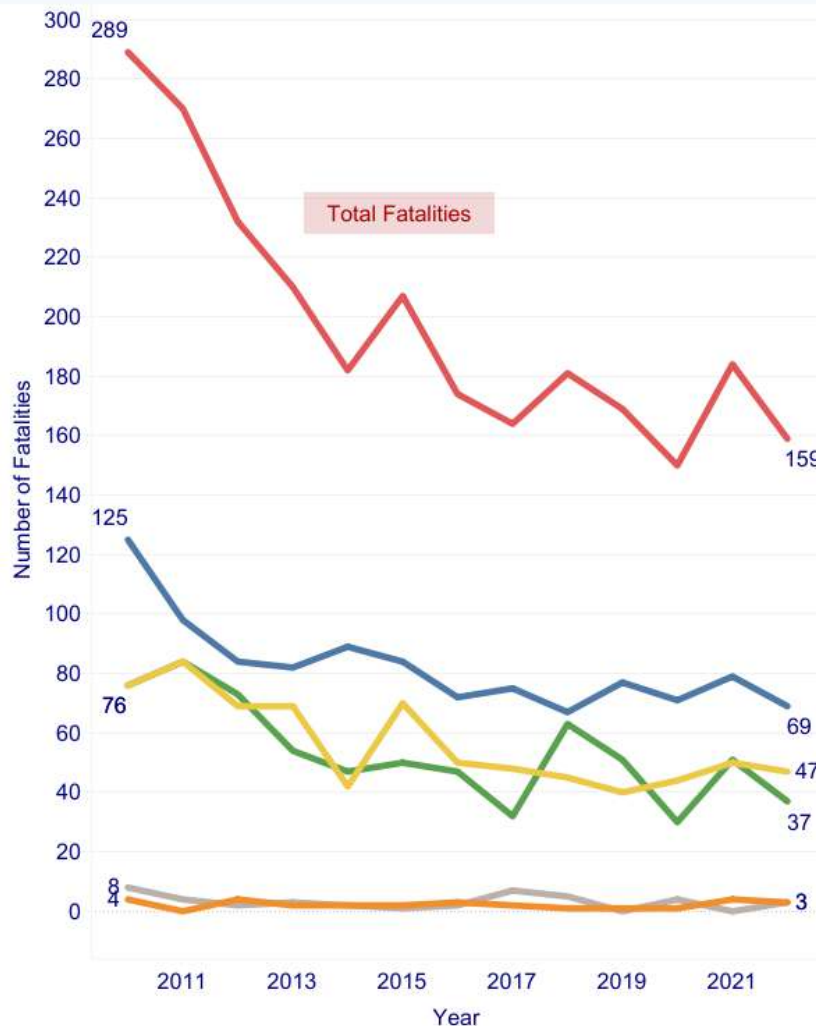
Νεκροί σε Οδικά Ατυχήματα στην Αττική

70% των νεκρών σε οδικά ατυχήματα αντιστοιχούν σε ευάλωτους χρήστες της οδού

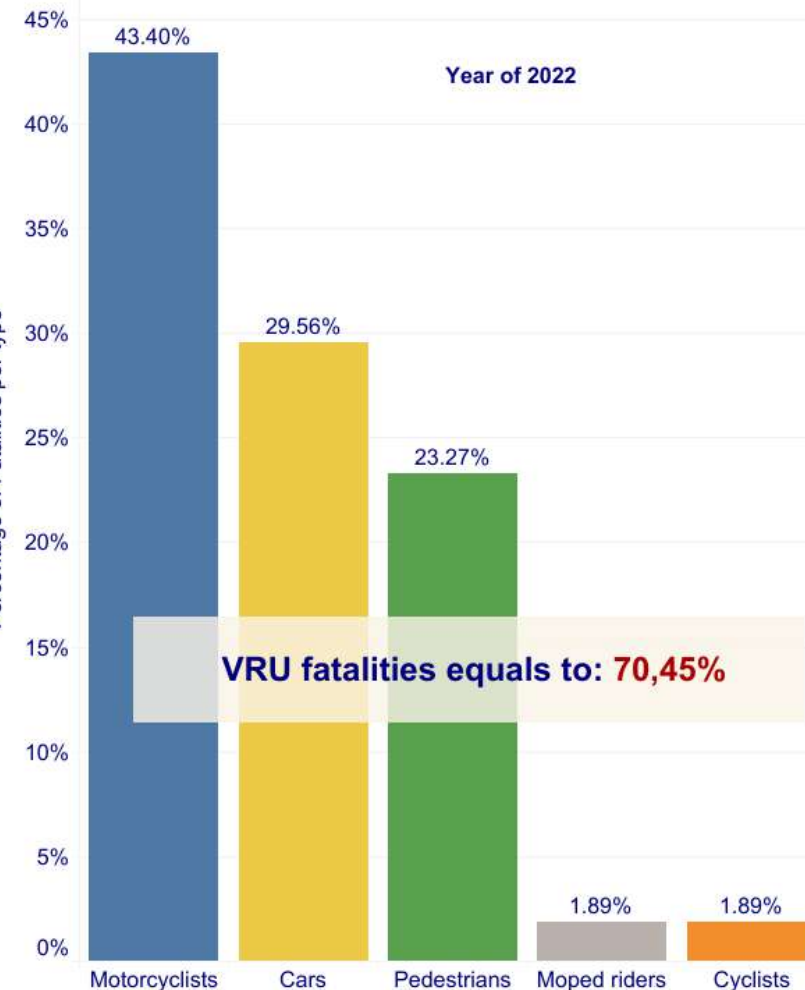
Ο αριθμός των νεκρών μοτοσικλετιστών **μειώθηκε** λιγότερο συγκριτικά με τις λοιπές κατηγορίες την τελευταία 10ετία

25% αύξηση των ηλικιωμένων νεκρών σε οδικά ατυχήματα την τελευταία 10ετία

Road Fatalities in Athens

Athens Mobility Observatory
National Technical University of Athens

VRU fatalities equals to: 70,45%

Τα Κύρια Ζητήματα Κινητικότητας και Οδικής Ασφάλειας

Κινητικότητα

- Σε ένα περιβάλλον όπου η **ζήτηση μετακινήσεων συνεχώς αυξάνεται**, επικεντρώνουμε λανθασμένα στη μείωση της κυκλοφοριακής συμφόρησης των ΙΧ αυτοκινήτων και όχι στην εξυπηρέτηση των μετακινουμένων
- Η ανεξέλεγκτη **στάθμευση** αυτοκινήτων και μοτοσυκλετών οδηγεί σε συνεχώς χειρότερη εξυπηρέτηση
- Η εξυπηρέτηση από τα **λεωφορεία** δεν είναι αποτελεσματική και το δίκτυο των 3 γραμμών **μετρό** καλύπτει μόνο ορισμένες περιοχές της Αθήνας
- Η έλλειψη ενός ολοκληρωμένου συστήματος **οδικών αξόνων περιφερειακής κυκλοφορίας** έχει ως αποτέλεσμα τη διαμπερή κυκλοφορία μέσα στις κεντρικές περιοχές όλων των Δήμων

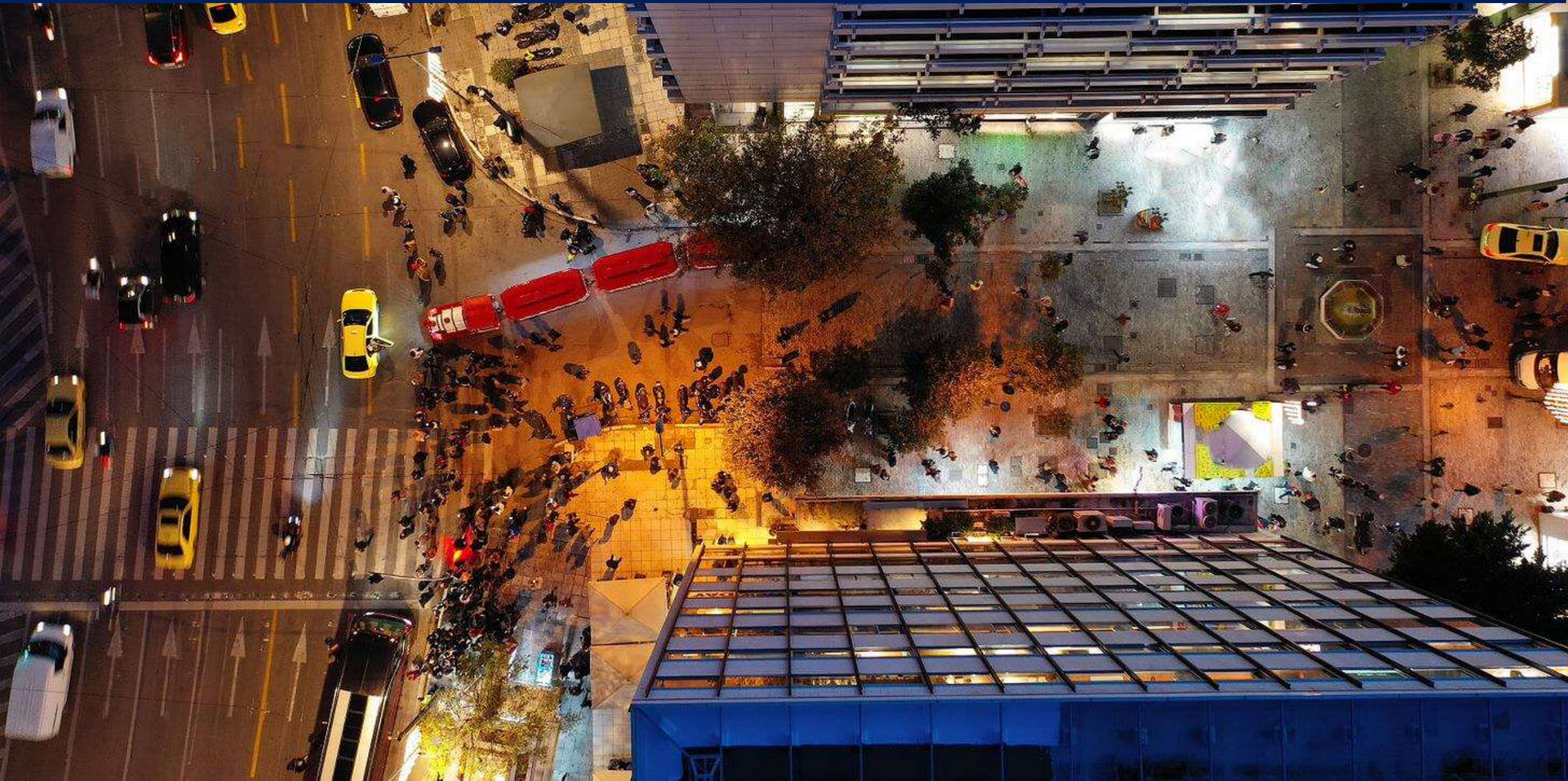

Οδική Ασφάλεια

- Τα μείζονα προβλήματα οδικής ασφάλειας στην Αθήνα είναι τα **ατυχήματα με μοτοσικλέτες** και οι ακατάλληλες ταχύτητες
  - Χαμηλά ποσοστά **χρήσης κράνους**
    - 81% από οδηγούς (μέση τιμή ΕΕ: 97%)
    - 61% από επιβάτες (μέση τιμή ΕΕ: 95%)
  - Χαμηλά ποσοστά **χρήσης ζώνης ασφαλείας**
    - 83% από οδηγούς ΙΧ (μέση τιμή ΕΕ: 92%)
    - 55% από επιβάτες ΙΧ (μέση τιμή ΕΕ: 75%)
  - Ακατάλληλα **υψηλές ταχύτητες**
    - 47% υπερβάσεις στο αστικό δίκτυο
    - 7% υπερβάσεις στους αυτοκινητόδρομους
  - Ο αριθμός των **νεκρών ηλικιωμένων** αυξήθηκε κατά 25% την τελευταία δεκαετία

Στρατηγική Δράσεων Βιώσιμης Αστικής Κινητικότητας

Πολυεπίπεδες Δράσεις

Στην Αθήνα, η **πολυδιάσπαση των αρμοδιοτήτων** ανάμεσα στα Υπουργεία, στην Περιφέρεια και στους Δήμους (και τους Φορείς τους) και η ανεπαρκής οργάνωση, στελέχωσή και χρηματοδότησή τους, έχει οδηγήσει σε ένα φαύλο κύκλο αδράνειας και συνεχούς υποβάθμισης της ποιότητας εξυπηρέτησης των μετακινήσεων και του περιβάλλοντος.

Το **πλαίσιο δράσεων περιλαμβάνει:**

- Στρατηγικές δράσεις
- Δράσεις τακτικής
- Λειτουργικές δράσεις

Στρατηγικές Δράσεις

- Καθορισμός ξεκάθαρων **στόχων και στρατηγικής** εναρμονισμένων με τις ευρωπαϊκές πολιτικές: Ασφαλής, Πράσινη, Ευφυής και Αποδοτική Κινητικότητα – Όραμα Μηδέν Νεκροί
- Λειτουργία **κεντρικού φορέα** για την κινητικότητα στην Αθήνα (και την οδική ασφάλεια στην Ελλάδα)
- Χρηματοδότηση, **οργάνωση και λογοδοσία**
- Τεκμηρίωση δράσεων και **αξιολόγηση επεμβάσεων**

Δράσεις Τακτικής

- Διαχείριση Δημόσιου χώρου με πολύ περισσότερο χώρο στους πεζούς και στους ποδηλάτες
- Πολιτική οργάνωσης και τιμολόγησης κυκλοφορίας και στάθμευσης
- Διαχείριση ταχυτήτων
- Προτεραιότητα στα ΜΜΜ (χρόνος μετακίνησης) και στους ενεργούς τρόπους μετακίνησης
- Προτεραιότητα στην ανάπτυξη πλήρους δικτύου μετρό 8 γραμμών και 200 σταθμών
- Ολοκλήρωσή των περιφερειακών οδικών αξόνων ταχείας κυκλοφορίας
- Αξιοποίηση τεχνολογίας και δεδομένων μεγάλης κλίμακας
- Αξιοποίηση των Συγκοινωνιολόγων και της Επιστήμης

Λειτουργικές Δράσεις

- Σωστή λειτουργία πολλών λεωφορειολωρίδων **συστηματικά επιτηρούμενων με κάμερες** (και επί των λεωφορείων),
- Περισσότερα λεωφορεία και **φιλικά προς το περιβάλλον**
- Δραστική μείωση χώρων στάθμευσης επί της οδού και **απόδοση του χώρου στους πεζούς**
- Αύξηση χώρων **στάθμευσης εκτός οδού**
- Ανάπτυξη πλήρους δικτύου **ποδηλατοδρόμων** (>1.00 km)
- Όριο ταχύτητας **30 χλμ/ώρα** (εκτός βασικών αξόνων)
- Συστηματική **αστυνόμευση** με έμφαση στην ακατάλληλη ταχύτητα και στη χρήση κράνους
- Υποστήριξη γρήγορων και άνετων **διατροφικών μετακινήσεων** και με την αξιοποίηση των ψηφιακών εφαρμογών

Επιλογές Βιώσιμης Αστικής Κινητικότητας

- Ταχύτητα ή **ασφάλεια**;
- Ατομικές ή **μαζικές μετακινήσεις**;
- Οχήματα ή **πεζοί**;
- Αυτοκίνητα ή **λεωφορεία** ή μοτοσυκλέτες ή **ποδήλατα** ή **πεζοί**;
- **Κάτοικοι** ή **επισκέπτες** ή εργαζόμενοι;
- Στάθμευση επί ή **εκτός της οδού**;
- Τιμολόγηση **συμφόρησης**;
- Μεταφορά **αγαθών** ή μετακινήσεις προσώπων;

Τομέας Μεταφορών και Συγκοινωνιακής Υποδομής
Εθνικό Μετσόβιο Πολυτεχνείο

Παρατηρητήριο Αστικής Κινητικότητας Αθήνας ΕΜΠ

Ασφαλής, Πράσινη, Ευφυής και Αποδοτική
Κινητικότητα για όλους

Γιώργος Γιαννής, Καθηγητής ΕΜΠ

Επιστημονικοί Συνεργάτες:
Εύη Κολιού, Βιργινία Πετράκη, Στέλιος Πειθής